

Joensuun kaupungin vanhusneuvosto

Vastaus selvityspyyntöönne liittyen asumispalvelujen odottamisen

Kiitämme teitä tekemästänne selvityspyynnöstä, joka koskee iäkkäiden henkilöiden asumispalveluun odottamista (selvityspyyntö Joensuun vanhusneuvosto 20.2.2024 14§). Olette vaatineet hyvinvointialueen hallitusta selvittämään, että millä tavalla se aikoo lyhentää odotusajan lähemmäksi inhimillisesti hyväksyttävää 60 vuorokautta. Ympäri vuorokautisen palveluasumisen odotusaika on vuoden 2023 lopun puolivuotistiedon mukaan 123 vuorokautta, mikä on kohtuutonta ja epäinhimillistä mielestänne.

Aluevaltuusto on 5.10.2024 64§ kokouksessa pidetyssä kokouksessa päättänyt hallintosäännöstä. Hallintosääntöön on määritelty 22§:n 5 mon:n mukaan, että toimialuejohtaja vastaa toimialuettaan koskeviin lausuntoihin ja selvityksiin.

Odotusaikojen julkaiseminen kuuluu lain ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisen sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvelujen järjestämisen (980/2012, 26§) mukaisesti velvoitteisiin puolivuositain. Selvityspyynnössä pyydetyt odotusajat on määritelty sosiaalihuoltolaissa (1301/2014, 36§) ja laissa ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemiseksi sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvelut (980/2012, 18§). Talvelut tulee järjestää muun muassa asumiseen kolmen kuukauden kuluessa (90 päivää) talvelun tarpeen toteamisesta. Asumistalvelut järjestetään sosiaalihuoltolain (1301/214 21§:n) mukaisesti.

Asumistalvelun yli lakisääteinen odottaminen on tiedostettu Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella ja lakisääteisyyden toteutumiseen on panostettu. Panostamisia ollaan tekemässä Pohjois-Karjalan hyvinvointialue – Siun soten uudistusohjelmassa, jossa muun muassa lisätään asumistalvelupaikkojen ostoja ja lisätään perhehoitoa. Haasteellisen näiden lisäpaikkojen saamiselle tekee riittävän henkilöstön saaminen. Kotihoidoissa tehostetaan kotona asumista ja tukea kotona asumiseen muun muassa Miun aktiivinen arki-toimintamallilla, lisäämällä tukitalvelusetelien määrärahaa sekä kiertävien perhehoitajien määrää.

Pohjois-Karjalan hyvinvointialue – Siun soten talvelustrategiassa ja talveluverkossa on tehty suunnitelmat uusien asumistalveluyksiköiden saamiseksi alueelle huomioiden väestön ikääntymisen tuoma talvelun tarpeen kasvu. Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen investointisuunnitelmaan on kirjattu Joensuun seudulle kaksi 60-paikkaista asumistalveluyksikköä vuoteen 2026 mennessä ja yksi 60 paikkainen asumistalveluyksikkö Kiteen seudulle vuoteen 2028 mennessä. Hyvinvointialueen talvelustrategia ulottuu vuoteen 2038, joten sinne on kirjattu myös muita asumistalveluyksiköiden rakentamisia alueelle. Investointisuunnitelmassa Joensuun seudulle rakennettavien asumistalveluyksiköiden osalta tehdään yhteistyötä Joensuun kaupungin kanssa muun muassa sopivien tonttien saamiseksi.

Henkilöstön saatavuuden parantamiseksi on aloitettu järjestelmällinen kansainvälinen rekrytointi. Kansainvälisen rekrytoinnin kautta tuodaan ulkomailta työntekijöitä, jotka opiskelevat pääasiassa oppisopimuksella lähihoitajaksi, osa opiskelee sairaanhoitajaksi ammattikorkeakoulussa.

Henkilöstöä tarvitaan lisää palvelun tarpeen kasvun takia, mutta myös henkilöstön eläköitymisen takia.

Omalta osaltaan tavoitteeseen pääsemisessä auttaa ikääntyneiden toimintakyvyn edistämisen suunnitelma 2023–2026, jossa on määritelty eri toimenpiteitä ikääntyneen väestön toimintakyvyn parantamiseksi sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalviksi. Suunnitelma on hyväksytty 12.12.2023 86§ Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen aluevaltuustossa. Suunnitelma on saatavissa Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen päätöksistä [Suunnitelma ikääntyneiden toimintakyvyn edistämiseksi \(siunsote.fi\)](#). Lisäksi Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen toimintaa ohjaa Laatusuositus aktiivisen ja toimintakykyisen ikääntymisen ja kestävien palvelujen turvaamiseksi 2024–2027. Laatusuositus on saatavilla [Laatusuositus aktiivisen ja toimintakykyisen ikääntymisen ja kestävien palvelujen turvaamiseksi 2024–2027 \(valtioneuvosto.fi\)](#). Laatusuosituksessa muun muassa ohjataan toimintakyvyn säilyttämiseen ja ikäystävällisyyteen asumispalveluissa ja asuinympäristöissä.

Suunniteltuja toimenpiteitä on alettu tekemään, mutta vielä ei ole suuresti nähtävissä niiden vaikutusta odotusaikoihin verrattuna 1.7.-31.12.2023 lukuihin. Asumispalvelua odottavien määrä on lähtenyt kuitenkin laskuun jo alkuvuoden aikana.

Joensuu, 15.3.2024

Eija Rieppo

Toimialajohtaja

Ikääntyneiden palvelujen toimialue

Pohjois-Karjalan hyvinvointialue – Siun sote

Tikkamäentie 16

80210 Joensuu

Tiedoksi

Pohjois-Karjalan hyvinvointialue – Siun sote aluehallitus